

בבית המשפט העליון

דנג"ץ 74/04

בפני: כבוד השופט מ' חשין

העותר: ד"ר טל אורבך

נגד

המשיב: רשם העמותות

עתירה לדיון נוסף בבג"ץ 6052/03 שניתן ביום 27.11.03
בידי המישנה לנשיא ת' אור והשופטים א' לוי וא' חיות

בשם העותר: עו"ד ד"ר חיים משגב

החלטה

עתירה לקיומו של דיון נוסף בפסק הדין שבבג"ץ 6052/03 אורבך נ' רשם
העמותות (טרם פורסם).

2. רשם העמותות פסל את העותר מכהן בוועד של ארגון מסוים, לאחר שנמצא לו
כי העותר הורשע בעבירות מירמה הפוסלות אותו על-פי הוראת סעיף 33(א)(4) שלחוק
העמותות, תש"ם-1980 מכהן בתפקיד. נוסף בהקשר זה, כי הוראת סעיף 33(א)(4)
שלחוק העמותות מונה אך עבירות ספציפיות כעבירות הפוסלות אדם מכהן כחבר ועד.
העותר עתר לבג"ץ נגד החלטתו של רשם העמותות בטוענו כי אסור היה לו לרשם
העמותות להתחשב באותן עבירות מירמה שכן הרשעתו בעבירות אלו התיישנה. רשם
העמותות השיב כי יכול - אף חייב הוא - להתחשב באותן הרשעות הגם שהתיישנו,
שכן העותר הורשע בעבירות נוספות גם בשנים מאוחרות יותר - לאחרונה בשנת 1998 -
וכהוראת סעיף 14(ד) שלחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים תשמ"א-1981: "אם
בתקופת ההתיישנות הורשע אדם בעבירה ... יימסר מידע על ההרשעה הקודמת כל עוד
לא תמה תקופת ההתיישנות של ההרשעה הנוספת ...". בית-המשפט פסק כדעתו של
רשם העמותות, קרא: כי "על-פי סעיף 14(ד) לחוק המרשם הפלילי, הוארכה תקופת

ההתיישנות לגבי 'העבירות הפוסלות' בהן הורשע העותר, בשל העבירה הנוספת בה הורשע בשנת 1998...". מכאן העתירה לדיון נוסף.

3. טענת העותר בעתירתו היא, בעיקרה, זו כי שגגה יצאה מלפני בית-המשפט בפרשו את החוק כפי שפירשו. לגירסתו, רק הרשעה באחת העבירות המנויות בסעיף 33 שלחוק העמותות מפסיקה את ההתיישנות כאמור בסעיף 14 שלחוק המרשם הפלילי. העותר סבור כי פרשנות בדרכו של בית-המשפט - שלפיה הרשעה בכל עבירה מפסיקה את מרוץ ההתיישנות - הופכת את סעיף 33 ל"בלתי חוקתי בעליל", בהיותו פוגע בזכויות יסוד של היחיד. טענה זו עלתה לפני בית-המשפט בדיון המקורי - ונדחתה. ואלה היו דבריו של בית-המשפט בנושא זה:

בטיעונו בפנינו ניסה בא-כוח העותר ליצור הבחנה בין יישום עקרונות ההתיישנות שבחוק המרשם הפלילי, וביניהם הסייג שבסעיף 14(ד) לחוק, על עבירות בדרך כלל, לעומת יישומם על עבירות המנויות בסעיף 33 לחוק העמותות; לגישתו, אין להחיל את הסייג להתיישנות שבסעיף 14(ד) לחוק המרשם הפלילי, מקום שבו העבירה הנוספת איננה עבירה מבין העבירות המנויות בסעיף 33 לחוק העמותות. במילים אחרות: יש לאפשר לעותר ליהנות מהתיישנותן של עבירות המרמה שעבר בשנת 1991 ובשנת 1993, ואין לפסלו מלכהן כחבר ועד הארגון בשנת 2003, משום שהעבירה הנוספת שעבר בשנת 1998, אינה נכללת בין העבירות המנויות בסעיף 33 לחוק העמותות. גישה זו אין לקבל. ההסדר הנורמטיבי שבסעיף 14 לחוק המרשם הפלילי הוא הסדר כללי, העוסק בהתיישנות עבירות, ובכואנו ליישם הסדר זה על הוראת הפסילה שבחוק העמותות, יש ליישמו בשלמות ואין להפריד בין הוראותיו או לגזור ממנו חלקים. אכן, ההיגיון והתכלית שביסוד סעיף 14(ד) לחוק המרשם הפלילי הוא בכך שאדם, אשר תוך כדי מרוץ תקופת ההתיישנות חוזר לסורו ועובר עבירה, כל עבירה, אין לראותו כמי שפתח דף חדש בחייו ועל כן, מן הראוי שהסטיגמה הפלילית תמשיך ללוותו לפרק זמן נוסף, עד שתתיישן העבירה הנוספת שעבר. פועלה של הסטיגמה הפלילית שנושא העותר הוא, בין השאר, בכך שנחסמה דרכו מלכהן כחבר ועד הארגון, על פי ההוראות הספציפיות שבחוק העמותות.

4. דינה של העתירה להידחות. אמרנו כבר בעבר, כי הליך הדיון הנוסף הליך נדיר וחריג הוא ביותר. נורה עליו, כמובן, רק במקרים שבהם פסק בית-המשפט העליון הלכה משפטית, ואולם אף בהלכה על דרך הסתם אין די. נדרשת הלכה מיוחדת וחריגה,

הלכה הסותרת הלכה קודמת של בית-המשפט העליון או הלכה שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה ראויה היא כי תידון בדיון נוסף (סעיף 30 לחוק בתי-המשפט [נוסח משולב], תשנ"ד-1984; השו"ג גם : דנ"פ 983/02 יעקובוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 385; דנ"א 7709/01 נ.ס.נ.ר. ייצור ושיווק נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (לא פורסם); דנ"א 3113/03 א.מ. חניות נ' עיריית ירושלים (לא פורסם); השו"ג דנ"א 2485/95 אפרופים שיכון וייזום נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). הלכה שכזו לא נפסקה בענייננו. וגם אם יש בדבריו של בית-המשפט מן החידוש, חידוש או קושי המצדיקים קיומו של דיון נוסף - אין בהם. אכן, כל דבר-הלכה יש בו משהו מן החידוש ומן התוספת, אלא שכולנו נסכים כי לא כל חידוש ראוי הוא שיוסיפו וידושו בו עוד ועוד. ראו והשוו: דנ"פ 983/02 יעקובוב, לעיל; דנ"א 3113/03 חניות לעיל; דנ"פ 4274/94 לורנס נ' מדינת ישראל (לא פורסם); דנ"פ 64/98 הלדשטיין ואח' נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

העתירה נדחית.

היום, ט"ו אדר, תשס"ד (08.03.04).

ש ו פ ט